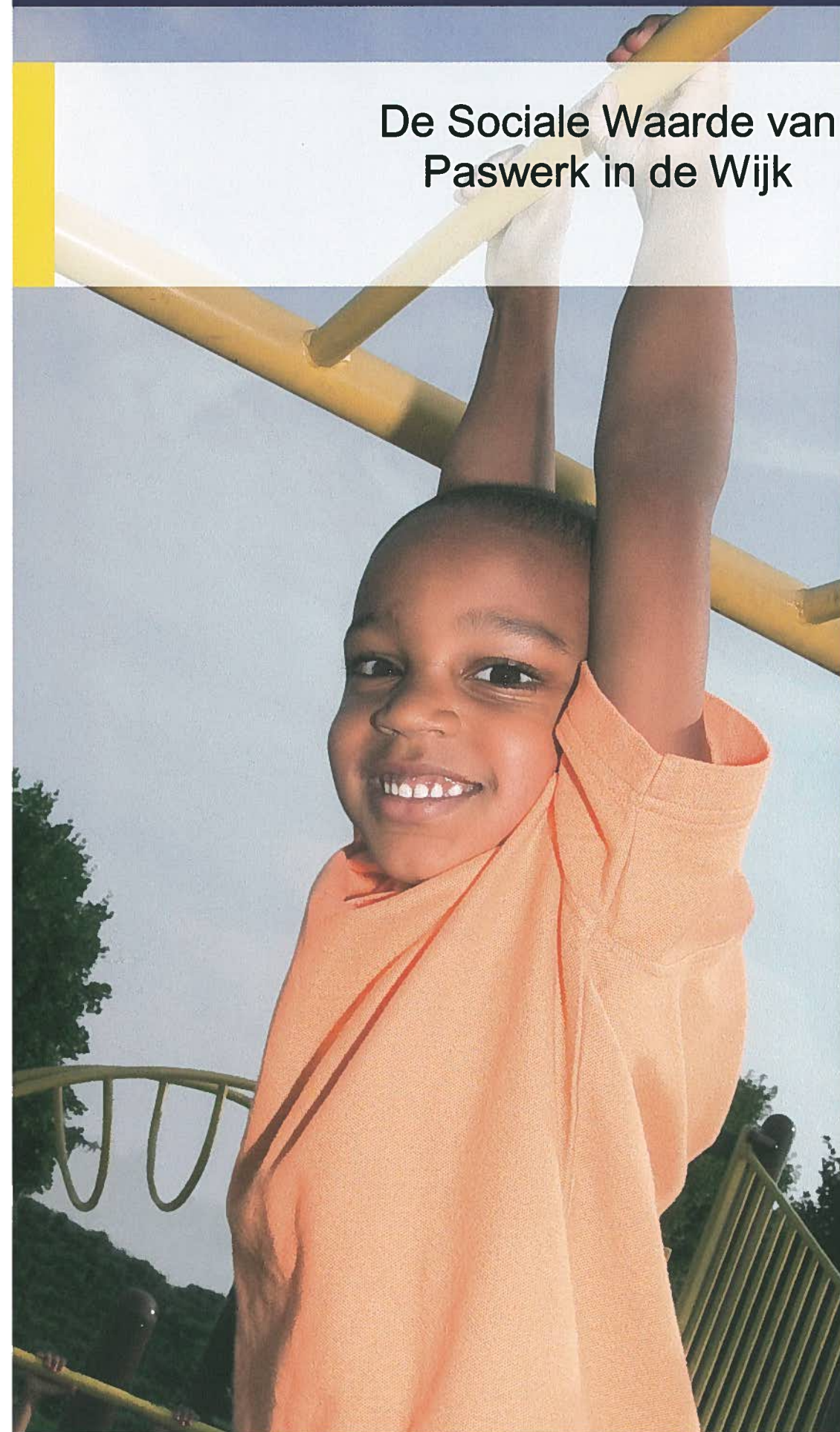

De Sociale Waarde van Paswerk in de Wijk

De Sociale Waarde van Paswerk in de Wijk

Amsterdam, 6 oktober 2011

Colofon

© Radar
Systeembeheer
Veemarkt 83
1019 DB AMSTERDAM
Telefoon 020-4635050
Faxnummer 020-4635051
radar@radaradvies.nl
www.radaradvies.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Opdracht en uitvoering	3
3	Bevindingen	4
3.1	Sociale waarde	4
4	Aanbevelingen	6

1 Inleiding

In 2009 is Paswerk gestart met de pilot Paswerk in de Wijk. Deze pilot wordt uitgevoerd in het kader van de vernieuwing van de sociale werkvoorziening op basis van de aanbevelingen van het rapport van de commissie De Vries "Werken naar vermogen".

Het doel van Paswerk in de Wijk is om de vaardigheden van de Sw-medewerkers te vergroten door ze buiten de muren van het Sw-bedrijf te laten werken, maar wel binnen de beschutting van de eigen wijken in de regio. Sociale stijging en sociale activering zijn daarbij de sleutelwoorden. Een ander belangrijk doel van Paswerk in de wijk is om een bijdrage te leveren aan de sociale samenhang en verbetering van de leefomgeving in de woonwijken.

De doelgroep van Paswerk in de wijk zijn de mensen met een Sw-indicatie, die nog niet toe zijn aan individuele of groepsdetachering. Maar ook mensen die in een traject zitten vanuit de Wwb of een andere uitkeringsinstantie.

Het werk bestaat onder andere uit het verwijderen van zwerfvuil, klusjes, hand-en-spandiensten, buurtbeheer, hulp bij sociale activiteiten en alles op wijkniveau.

De pilot loopt nu ruim een jaar. Veel werk is onder leiding van de programmamanager Joyce Jacobsz verzet. Paswerk in de Wijk is naast vele andere maatschappelijke instellingen actief in de wijk. Dit vraagt om regie en afstemming. Voor verduurzaming van de pilot is naast dit besturingsvraagstuk de vraag opportuun wat de sociale waarde van Paswerk in de Wijk is? Wat zijn de maatschappelijke kosten en wat zijn de maatschappelijke opbrengsten van deze aanpak?

De uitkomsten hiervan zijn van groot belang voor de verdere ontwikkeling van Paswerk in de Wijk en voor hen die de regie voeren over de werkgerelateerde activiteiten in de wijk. Als gevolg van de komst van de Wet Werken naar vermogen en de bezuinigingen in de sector zal deze vraag nog pregnanter worden.

2 Opdracht en uitvoering

RadarAdvies is gevraagd de sociale waarde van het initiatief in kaart te brengen en op basis van de uitkomsten van de sociale waardeberekening aanbevelingen te doen voor verduurzaming van de aanpak zoals geformuleerd in de pilot Paswerk in de Wijk. RadarAdvies heeft een eigen instrument ontwikkeld gebaseerd op de methodiek van Social Return on Investment (SROI), waarbij op een participatieve wijze inzicht verkregen wordt in het rendement van de sociale investeringen. Op www.socialewaarde.nl vindt u meer informatie over het instrument en de projecten waarvan de sociale waarde is onderzocht.

De sociale waardebepaling is gebaseerd op de resultaten van twee bijeenkomsten. Op 23 mei heeft een sessie plaats gevonden met de medewerkers van Paswerk in de Wijk en op 8 september een sessie met de stakeholders/ belanghebbenden verbonden aan het project.

In dit rapport treft u de bevindingen aan uit de sociale waarde berekening en de aanbevelingen die wij op basis van de uitkomsten hebben geformuleerd.

3 Bevindingen

Belangrijk onderdeel van de sociale waardeberekening is een analyse van het initiatief: wat is de kern het probleem? En voor welke strategie en methode kiest men om het probleem aan te pakken.

Gedurende de ontwikkeling van de pilot heeft een wijziging plaatsgevonden in het doel en de uitvoering.

Volgens het oorspronkelijke projectplan zoals is ingediend bij het Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid zou met Paswerk in de wijk circa 10% van de Sw-cliënten een stijging van circa 25 % op de participatieladder en aan circa 12% van de Wwb-cliënten van Paswerk uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt moeten opleveren. Om deze doelstellingen te realiseren moesten prestatieafspraken worden gemaakt bij tenminste twaalf wijkcontracten. De bedoeling was dat de pilot door 2 fte's zou worden uitgevoerd: een projectmanager, die het project aanstuurt en een programmamanager die de projecten ontwikkelt en beheert.

Na de start is als gevolg van diverse redenen echter de opzet en invulling gewijzigd. Het accent kwam te liggen op het participeren in wijknetwerken om zodoende werkzaamheden voor cliënten van Paswerk te acquireren en een bijdrage te leveren aan een schone buurt en sociale cohesie. De kwantitatieve doelstelling werd hiermee verlaten. Na de aanvang in 2009 stond het eerste jaar vooral in het teken van kwartiermaken. In 2010 zijn daadwerkelijk mensen in trajecten naar werk begeleid en geplaatst op verschillende werkzaamheden en activiteiten in de wijk.

3.1 Sociale waarde

Voor iedere belanghebbende worden de investeringen in kaart gebracht en vergeleken met de (sociale) opbrengsten, dit leidt uiteindelijk tot een SROI-ratio of Sociale Waarde, die weergeeft hoeveel iedere geïnvesteerde euro oplevert. De SROI-ratio is berekend op 2,01.

Dit betekent dat op basis van deze waardebeoordeling kan worden gesteld dat iedere geïnvesteerde euro heeft geresulteerd in een verdubbeling. De sociale waardebeoordeling heeft betrekking op 1 jaar (2010). De investeringen zijn vrij volledig in kaart gebracht. Hoewel de richting is aangegeven waarop de gerealiseerde waarde is gebaseerd, is deze waarde nog niet volledig. Door additionele gegevens van de stakeholders te verwerken, ontstaat er een scherper beeld van de sociale waarde van Paswerk in de wijk. Overigens kan de sociale waarde van dit initiatief hierdoor alleen maar stijgen omdat er dan meer waardeopbrengst in beeld komt bij gelijkblijvende investeringen. Het instrument biedt alle mogelijkheden om dit nader uit te werken. Voor de sociale waardebeoordeling zijn vier belangrijke stuurvariabelen te onderscheiden:

1. uitstroom uit de Sw;
2. uitstroom uit de Wwb;
3. het realiseren van plaatsingsmogelijkheden/projecten voor Paswerk;

4. het uitvoeren van (deel) werkzaamheden die anders door anderen uitgevoerd zouden worden.

De sociale waarde is nu voornamelijk gerealiseerd door het verhogen van plaatsingsmogelijkheden in de wijk voor Paswerk (acquisitie). Het potentieel van de waardeopbrengst is veel hoger dan in het afgelopen jaar is gerealiseerd (6 maal zo hoog). De voornaamste oorzaak is dat de plaatsing vanuit de Sw-en Wwb-doelgroep op de aangeboden werkzaamheden waarvoor gefactureerd kon worden niet volledig is gerealiseerd. Het interne werkproces tussen Paswerk in de wijk en de overige onderdelen als het gaat om begeleiden, ontwikkelen, selecteren en het plaatsen van kandidaten voor werkzaamheden in de wijk is hiervoor nog niet optimaal. Opvallend is dat de ondernemers in de wijk niet betrokken zijn bij het project. Uit de sociale waardebeoordeling zelf blijkt dat de stakeholders de (potentiële) meerwaarde van Paswerk in de Wijk zien, echter van belang is dat een heldere positionering komt van Paswerk in de Wijk naast de andere initiatieven op het gebied van werk in activering in de wijk.

4 Aanbevelingen

Paswerk in de Wijk is een interessante pilot aangezien hier een verbinding is gemaakt tussen de Wmo, de Wwb en de Wsw. Met de komende grote transitie van de Wet werken naar vermogen, de overheveling van de Awbz-functie begeleiding naar de gemeenten en de decentralisatie van de jeugdzorg, zijn de ervaringen uit deze pilot van belang voor verdere beleidsontwikkeling.

Op basis van de sessies en de uitkomsten van de sociale waardebeoordeling komen wij tot de volgende aanbevelingen:

- Evalueer het concept Paswerk in de Wijk en wees intern en extern duidelijk over de doelstellingen, aanpak en positionering van Paswerk in de Wijk.
- Zorg voor een werkproces waarbij sprake is van ontwikkeling, begeleiding en plaatsing van kandidaten van “binnen naar buiten in de wijk”.
- Monitor periodiek de resultaten, hierbij kan gebruikt worden gemaakt van het instrument sociale waarde.
- Voorkom dat sprake is van een samenloop van werkzaamheden: maak een Wijkwerk-portfolio en laat de corporatie(s) en gemeente gezamenlijk de regie nemen op de opdrachtverlening van werkzaamheden die betrekking hebben op de leefomgeving, waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt c.q. arbeidsbeperking kunnen worden ingezet.
- Betrek de aanwezige ondernemers in de wijk beter bij deze wijk-werkaanpak.
- Zorg voor een flexibele en snelle mogelijke inzet van Paswerkers in de wijk om zo goed in te kunnen spelen op de wijkgerichte vraag naar (deel)werkzaamheden.